



**МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН  
ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР**

Төрийн ордон, Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай,  
6 дугаар хороо, Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар хот, 14201  
Утас: (976-51) 26 08 17, Факс: (976-51) 26 24 08,  
Цахим шуудан: info@cabinet.gov.mn,  
Цахим хуудас: www.cabinet.gov.mn

2024. 11. 22 № ХЗГ/2326  
танай \_\_\_\_\_-ны № \_\_\_\_\_-т

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ЕРӨНХИЙ  
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА  
Б.БААСАНДОРЖ  
ТАНАА

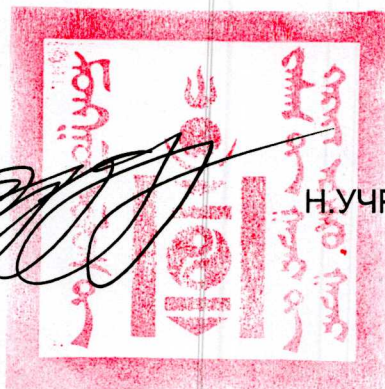
Ерөнхий сайдын мэдээлэл  
хүргүүлэх тухай

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 112.2-т заасны дагуу Улсын Их Хурлын чуулганы 2024 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдрийн нэгдсэн хуралдаанд хийх 2024-2025 оны өвөлжилт, хаваржилтын бэлтгэл ажлын явцын талаарх Ерөнхий сайдын мэдээллийг хавсралтаар хүргүүлж байна.

Хавсралт <sup>15</sup> хуудастай.

МОНГОЛ УЛСЫН САЙД,  
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ  
ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА

Н.УЧРАЛ



000245023041



МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД Л.ОЮУН-ЭРДЭНИЙН  
УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ЧУУЛГАНЫ НЭГДСЭН ХУРАЛДААНД  
ХИЙХ МЭДЭЭЛЭЛ

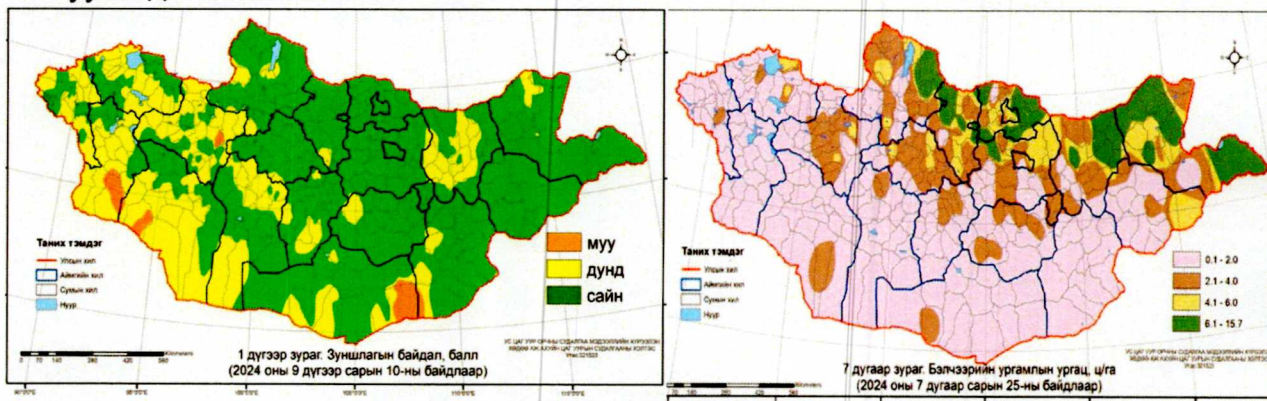
2024-2025 ОНЫ ӨВӨЛЖИЛТ, ХАВАРЖИЛТЫН БЭЛТГЭЛ  
АЖЛЫН ТАЛААР ТАНИЛЦУУЛГА

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж эхлэх гол үйл ажиллагаа 2024-2025 оны өвлийг өнтэй давахаас эхэлж байна. Засгийн газар эдийн засгийн сөрөг нөлөөг бууруулж, төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааны хүрээнд хөдөө аж ахуй, эрчим хүч, хот суурин газрын орон сууц, нийтийн аж ахуйн байгууллагуудын өвөлжилтийн бэлтгэл ажлыг ханган, өвөл, хаврын улирлын эрсдэлтэй нөхцөл байдлыг даван туулах талаар дараах гол бэлтгэлийг ханган ажиллаж байна.

НЭГ. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН САЛБАРЫН 2024-2025 ОНЫ ӨВӨЛЖИЛТ,  
ХАВАРЖИЛТЫН БЭЛТГЭЛ АЖЛЫН ТАЛААР

**Зохион байгуулалтын арга хэмжээний талаар:** Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 08 дугаар сарын 07-ны өдрийн “Хөдөө аж ахуйн салбарын 2024-2025 оны өвөлжилт, хаваржилтын бэлтгэл хангах зарим арга хэмжээний тухай” 28 дугаар тогтоол, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2024 оны 08 дугаар сарын 20-ны өдрийн “Хөдөө аж ахуйн салбарын 2024-2025 он өвөлжилт, хаваржилтын бэлтгэл ажил эрчимжүүлэх тухай” 02 тоот албан даалгаврын хүрээнд улсын хэмжээнд өвөлжилтийн бэлтгэл хангах ажлыг зохион байгуулан ажиллалаа.

Дээрх шийдвэрүүдийг хэрэгжүүлэх чиглэлээр орон нутагт бүх шатны Засаг даргын захирамж, Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоол гаргаж, хөдөө аж ахуйн салбарын өвөлжилтийн бэлтгэл хангах төлөвлөгөөг баталж ажлын хэсэг байгуулагдан ажилласан.

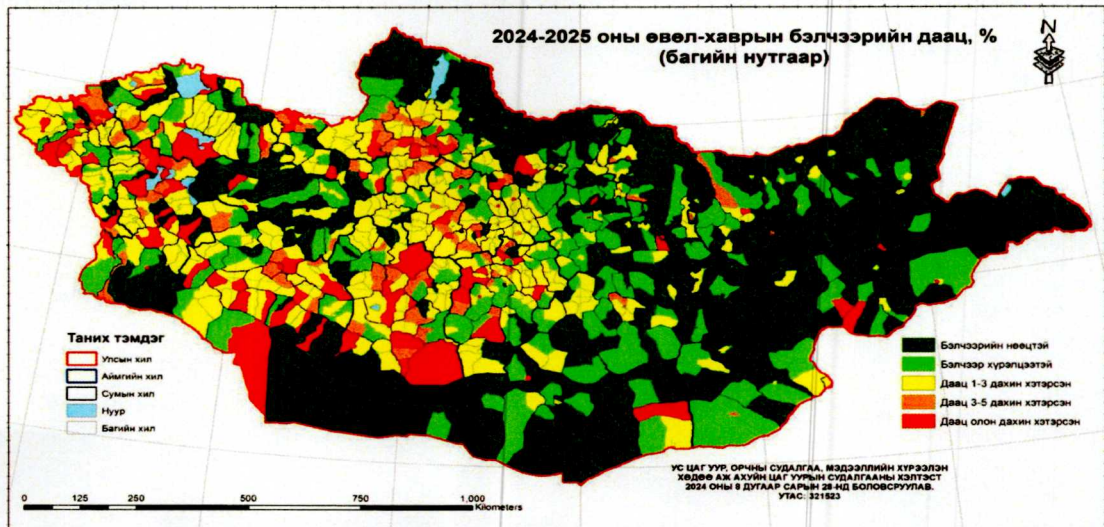


Салбарын яамнаас хөдөө аж ахуйн салбарын өвөлжилт, хаваржилтын бэлтгэл хангуулах ажлын явц, цаг үеийн асуудлаар аймаг, нийслэлийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар, Мал эмнэлгийн газрын холбогдох албан тушаалтнуудтай 3 удаагийн цахим хурал зохион байгуулж, зарим шаардлагатай аймгуудад газар дээр нь ажиллаж цаашид анхаарах, авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажиллав.

**Зуншлага, бэлчээрийн даацын талаар:** Агаарын дундаж температур 2024 оны 06 дугаар сараас 08 дугаар сарын хооронд олон жилийн дундажтай харьцуулбал нийт нутагт 1.5°C градусуар дулаан байв.



**Хур тунадас:** Монгол орны хэмжээнд дунджаар 172.3 мм хур тунадас орсон нь олон жилийн дунджаас 25.9%-иар илүү байсан. Хур тунадас нийт нутгийн 56 хувьд олон жилийн дунджаас ахиу, 14.7 хувьд дунджийн орчим, 28.7 хувьд бага хур тунадас орсон бөгөөд төвийн нутгийн ихэнх, зүүн аймгуудын зарим сумдын нутгаар 200.1-300.0мм, Өвөрхангай, Булган, Сэлэнгэ, Орхон, Дархан-Уул, Төв, Хэнтий аймгуудын зарим сумын нутагт 300.1-529.6 мм орсон. Харин Баян-Өлгий, Увс, Ховд, Говь-Алтай, Завхан, Баянхонгорын зарим, Өмнөговь, Дорноговийн ихэнх нутгаар гандуу байсан.



Бэлчээрийн ургамал энэ оны 06 дугаар сарын дунд үеэс сайжирч 08 дугаар сарын 25-ны байдлаар нийт нутгийн 70 орчим хувьд сайн, 20 гаруй хувьд дунд, 10 орчим хувьд буюу Ховд, Өмнөговийн зарим, Говь-Алтай зарим сумдын нутгаар муу байлаа.

Төвийн нутгийн ихэнх, зүүн аймгуудын зарим сумдын нутгаар 4.1-15.7 ц/га, тал хээр, говийн нутгаар 0.1-4.0 ц/га байв.

**Өвөл-хаврын бэлчээрийн даац:** Ус, цаг уур, орчны шинжилгээний хүрээлэнгээс гаргасан судалгаагаар өвөл, хаврын улирлын бэлчээрийн даац 47 хувьд бэлчээрийн нөөцтэй, 20 хувьд бэлчээр хүрэлцээтэй, 21 хувьд бэлчээр 1-3 дахин хэтэрсэн, 4 орчим хувьд 3-5 дахин хэтэрсэн, 8 орчим хувьд бэлчээрийн даац олон дахин хэтэрсэн дүн гарч байна. Аймгийн дүнгээр авч үзвэл Баянхонгор, Баян-Өлгий, Ховд, Говь-Алтай, Өвөрхангай, Завхан, Увс, Хөвсгөл аймгуудын ихэнх сум, багийн нутгаар даац олон дахин хэтэрсэн дүн гарч байна.



**Өвөлжих малын тоо, мал, махны экспорт:** Улсын хэмжээнд 15.4 сая толгой төл хүлээн авч, 189.2 мянган малчин өрхөд 60.2 сая, хонин толгойд шилжүүлснээр 111.7 сая толгой мал өвөлжих урьдчилсан дүн гарч байна.

Үүнээс 17.9 мянган малчин өрхийн 7.3 сая мал отроор өвөлжиж, хаваржих зохион байгуулалт хийгдсэн нь өмнөх оноос 0.6 сая толгойгоор буурлаа.

Оторлох малыг байршлаар нь авч үзвэл 36.0 хувь нь улсын тусгай хамгаалалттай газарт, 22.9 хувь нь өөрийн аймгийн бусад сумын нутагт, 14.4 хувь нь хилийн зурвас газарт, 8.7 хувь нь өөр аймагт, 16.2 хувь нь аймаг дундын отрын бүс нутагт, 1.8 хувь нь сум дундын отрын бүс нутагт өвөлжих зохион байгуулалт хийгдсэн байна.

### 2024-2025 оны өвөл, хавар оторлох өрх, малын судалгаа

№	Отрын бүс	Оторлох	
		Малчин өрхийн тоо	Малын тоо /мян.тол/
1.	Өөр аймгийн нутагт	2,098	638.3
2.	Өөрийн аймгийн бусад сумын нутагт	5,188	1678.0
3.	Сум дундын отрын бүс нутагт	181	132.6
4.	Аймаг дундын тусгай хэрэгцээний нутагт	1,099	1186.4
5.	Хилийн зурвас бүс нутагт	2,975	1054.6
6.	Байгалийн тусгай хамгаалалттай бүс нутагт	6,372	2639.5
	Нийт	17,913	7329.4

Орон нутгаас ирүүлсэн мэдээгээр энэ онд нийт 16.0 сая толгой малыг хэрэгцээлэх судалгаа гарч зохион байгуулалтын ажил хийгдэж байна. Зуншлага тааруу байсан Говь-Сүмбэр, Дархан-Уул, Хөвсгөл, Увс, Төв зэрэг аймгууд нийт малын 30-аас дээш хувийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулахаар төлөвлөлт, зохион байгуулалт хийж байна.

Улсын хэмжээнд 2023 онд 80.4 мян.тонн мах /түүхий ястай маханд шилжүүлэн тооцвол 120.0 мян.тонн/, 2024 онд 45.5 мян.тонн мах, махан бүтээгдэхүүн тус тус экспортолсон. Мах, махан бүтээгдэхүүний экспортын гүйцэтгэлээр 2023 онд 80%-ийг БНХАУ, 1%-ийг ОХУ, 12%-ийг Иран, 2%-ийг Хонконг, 3%-ийг бусад улс руу экспорт хийсэн бол 2024 онд 63%-ийг БНХАУ, 30%-ийг Иран, Ирак зэрэг булангийн орнууд, 7%-ийг бусад улсруу экспортолсон тооцоо судалгаа гараад байна.

Мөн Хөдөө аж ахуйн биржээр дамжуулан бэлтгэн нийлүүлэгчид болон эцсийн хэрэглэгчид хэрэгцээ шаардлагад нийцүүлэн хэзээ ч, хаанаас ч худалдан авах, худалдах захиалга өгөх боломж бүхий нээлттэй, хялбар дуудлага худалдааны систем /cloud.mse.mn/ болон мал, махны зарын платформ /ariljaa.mse.mn/-ыг бий болгож мал, махыг дундын зуучлалгүйгээр арилжих нөхцөлийг 2024 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдрөөс эхлэн бүрдүүлж, арилжааг эхлүүлэн, үйл ажиллагааг тогтмолжуулаад байна.

Үүний хүрээнд нийт 542 хэлцлээр, 466.4 тонн хонины, 517.7 тонн үхрийн, 303.3 тонн ямааны, 189.4 тонн адууны, 31.0 тонн тэмээний, нийт 1,504.9 тонн махны, 34,744 толгой амьд малын /хонь / арилжааг 399 малчин, иргэн 22 аж ахуй нэгжийн хооронд зохион байгуулсан.

**Хадлан, тэжээл бэлтгэлийн тухай:** Улсын хэмжээнд хадлан бэлтгэх ажилд нийт дугуйт трактор 4,280, үүнээс бага оврын 3,216, ангилан хадагч 1,894,

морин хадуур 856, гар хадуур 36,067, тармуур 3,027, хаман боогч 828, нуруулдагч 95, тракторын чиргүүл 1,922 тус тус техник, тоног төхөөрөмжүүд ажилласан байна.

Засгийн газрын 2024 оны 28 дугаар тогтоолын хүрээнд аймаг, сумын аюулгүй нөөцөд нийт 18.7 мянган тонн өвс, 12.4 мянган тонн тэжээлийг бэлтгэхээр төлөвлөснөөс 16.2 мянган тонн өвс, 8.0 мянган тонн тэжээл бэлтгэж, өвс, тэжээл бэлтгэл 75.4 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

Харин малчдын түвшинд 1.2 сая тонн хадлан, 9.4 мянган тонн сүрэл, 91.0 мянган тонн ногоон тэжээл, 59.1 мянган тонн үйлдвэрийн тэжээл, 48.9 мянган тонн гар тэжээл, 8.0 мянган тонн дарш, 73.8 мянган тонн давс, хужир бэлтгэж шаардагдах өвс, тэжээлийн 96.2 хувийг бэлтгэсэн.

### 2024-2025 оны өвс тэжээлийн бэлтгэлийн судалгаа

Төрөл		Бэлтгэвэл зохих /мян.тн/	Бэлтгэсэн /мян.тн/
Малчдын түвшинд	Өвс	1,346.4	1,205.1
	Сүрэл	3.2	9.4
	Ногоон тэжээл	51.3	91.0
	Хүчит тэжээл	62.4	58.3
	Гар тэжээл	53.7	48.5
	Дарш	6.5	8.0
	Хужир шүү	106.4	72.3
Аймаг, сумын аюулгүй нөөц	Өвс	18.7	16.1
	Тэжээл	12.3	7.9

Иргэн, аж ахуй нэгжүүд арилжааны зориулалттай 56.8 мянган тонн өвс, 1.8 мянган тонн ногоон тэжээлийг орон нутгийн зах, худалдааны төвүүдэд худалдан борлуулж байна.

**Малын тэжээлийн импорт:** Монгол Улс 2024 онд ОХУ болон БНХАУ-аас 71.2 мян.тонн малын тэжээл импортоор худалдан авснаас баруун бүсэд 15.2 мян.тонн тэжээл импортолсон байна.

Газар тариалангийн салбарт 2024 онд улсын хэмжээнд 94.9 мянган га-д малын тэжээл тариалж, 246.9 мян.тонн малын тэжээлийн ургамал хураан авах, үр тарианаас малын тэжээлд 50.0 мян.тонн улаанбуудайг тэжээлийн будаанд шилжүүлж 2024-2025 онд мал аж ахуйн салбарт 289.8 мян.тонн тэжээл нийлүүлэхээр байгаа бөгөөд шаардлагатай тэжээлийн хэрэгцээг хангах, цаашид өвөлжилт, хаваржилт хүндэрвэл импортоор тэжээл нэмж авахаар байна.

**Бэлчээрийн усан хангамж:** Улсын хэмжээнд 51.5 мянган уст цэг бүртгэгдсэнээс инженерийн хийцтэй худаг 17.1 мянга, энгийн уурхайн худаг 33.9 мянга, усан сан 463 байна. Энэ онд улсын төсвийн 2.0 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар 68, гадаадын төсөл, хөтөлбөрийн 1 тэрбум төгрөгөөр 43, орон нутгийн төсвийн 7.0 тэрбум төгрөгөөр 290, малчдын өөрсдийн санаачилгаар 81 гар худаг, нийт 482 худгийг ашиглалтад оруулснаар 682.5 мянган га бэлчээр, 2,167 малчин өрхийн 1.2 сая малыг усаар хангасан дүнтэй байна.

**Малчдын хашааны хангамж:** Энэ онд бод малын 1,048, бог малын 2,545 хашаа саравч шинээр барьж, улсын хэмжээнд бодын 90.3 мянган хашаа, богийн 166.2 мянган хашаатай болсон нь малын хашааны хангамжийг 97.3 хувьд байна.



**Бэлчээр хамгааллын арга хэмжээ:** Бэлчээрийн ургамал хамгааллын арга хэмжээг 8 аймгийн 53 сумын 156.0 гаруй мянган га бэлчээрийн талбайд зохион байгуулж, бэлчээрийн ургамлыг ургаж эхлэх үед буюу хаврын технологит хугацаанд зохион байгуулж, мэрэгч амьтдын хөнөөлд өртөхөөс сэргийлж, бэлчээрийн 95.2 мянган тонн тэжээлийн нөөцийг нэмэгдүүлэх боломжийг бүрдүүлсэн.

Бэлчээрийн хөнөөлт мэрэгч амьтдын тархалт, олшролтыг тодотгох судалгааг Архангай, Булган, Баянхонгор, Өвөрхангай, Төв, Дундговь, Хөвсгөл, Хэнтий, Сүхбаатар, Дорнод, Завхан, Дархан-Уул зэрэг 12 аймгийн 102 сум, Улсын тусгай хэрэгцээний аймаг дундын отрын нөөц 4 бэлчээрийн нийт 35.1 сая га талбайд, шавжийн тархалт, олшролтыг тодорхойлох судалгаа хийгдсэн.

**Өрхийн бэлтгэл:** Малын тарга хүч авалт, малчдын өвс, тэжээлийн бэлтгэл, хашаа саравч засаж тохижуулсан байдал, ариутгал халдваргүйтгэл хийсэн талбайн хэмжээ, хоол хүнс, түлээ түлшний нөөц, хүн, мал эмнэлгийн эмийн сан, мал эмнэлгийн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд хамрагдсан байдлаар дүгнэхэд улсын хэмжээнд 91.5 хувьтай хангасан дүн гарсан байна.

**Мал эмнэлгийн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаар:** 2024 он гарсаар мал, амьтны гоц халдварт 3 нэрийн өвчний нийт 100 голомт бүртгэгдсэн (хонины цэцэг 91, бог малын мялзан 11, гахайн африкийн мялзан). Мал, амьтны гоц халдварт өвчний 2023 оны дэгдэлтийн үзүүлэлтийг 2024 оныхтой харьцуулж, дараах хүснэгтэд харуулав.

#### Мал, амьтны гоц халдварт өвчний судалгаа

Он	Аймгийн тоо, давхардсан	Сумын тоо, давхардсан	Голомтын тоо	Малчин өрхийн тоо	Өвчилсөн мал, амьтны тоо
2023	30	112	213	668	28,287
2024	18	89	107	464	13,489



Өнөөдрийн байдлаар мал, амьтны гоц халдварт өвчний улмаас нийт 1 аймгийн 2 сумын 2 голомтод хорио цээрийн болон хязгаарлалтын дэглэм үргэлжилж байна.

**Гоц халдварт хонины цэцэг өвчний талаар:** Улсын хэмжээнд 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс хойш 12 аймгийн 71 суманд 91 голомтод 401 өрхийн нийт 11951 толгой мал өвчилж, 91 голомтод хорио цээрийн дэглэм хэрэгжиж байсан бөгөөд одоогийн байдлаар бүрэн цуцлагдаж, гоц халдварт хонины цэцэг өвчин улсын хэмжээнд тайван, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ хийгдэж байна.

**Гахайн африкийн мялзан өвчний талаар:** Улсын хэмжээнд 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс хойш 2 аймгийн 5 сумын 5 голомтод 12 өрхийн 241

толгой гахай өвчилж, өвчилсөн бүх гахайг устгасан. Өмнөговь (1) аймгийн Цогтцэций (1) сумын, Сэлэнгэ (1) аймгийн Сайхан (1), Орхонтуул(1) Сант (1), Сүхбаатар (1) сумын нийт 3 аймгийн, 5 сумын, 5 голомтын хорио цээрийн дэглэм бүрэн цуцлагдсан байна.

**Бог малын мялзан өвчний талаар:** Улсын хэмжээнд 2024 оны 01 дүгээр сарын 10-ны өдрөөс хойш 4 аймгийн 8 суманд 8 голомтод 26 өрхийн 564 толгой мал өвчилж, 129 толгой мал устгасан байна. Хэнтий (1) аймгийн Дархан (1), Баянхонгор (2) аймгийн Баянлиг (1), Богд (1), Сүхбаатар (1) аймгийн Дарьганга (1), Эрдэнэцагаан (1) Өвөрхангай аймгийн Нарийнтээл(1) сум, Хайрхандулаан, Баруунбаян-Улаан (1), Сант (1), нийт 4 аймгийн 9 суманд 69 голомт бүрэн цуцлагдсан байна. Өвөрхангай аймгийн Богд (1), Баянгол (1) нийт 1 аймгийн суманд 2 хязгаарлалтын дэглэмтэй байна.

**Гоц халдварт өвчний дархлаажуулалтын талаар:** Шүлхий өвчний дархлаажуулалтад 4.5 сая толгой мал хамруулахаас 4.2 сая толгой мал хамруулж 93.6%-ийн, үхрийн арьс товруутах өвчний дархлаажуулалтад 34.2 мянган толгой үхэр хамруулж 100%-ийн тус тус гүйцэтгэлтэй байна.

**Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаар:** Мал эмнэлгийн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд 32.0 сая толгой мал хамруулахаас 25.0 сая толгой мал хамрагдаж 83%-ийн гүйцэтгэлтэй хийгдэж байна.

**Вакцины нөөц худалдан авалтын талаар:** Гоц халдварт шүлхий өвчнөөс сэргийлэх вакцин 11,6 тэрбум төгрөгөөр 10.5 сая тун, бог малын мялзан сэргийлэх вакцин 2.8 тэрбум төгрөгөөр 18.2 сая тун, үхрийн арьс товруутах өвчнөөс сэргийлэх вакцин 2.4 тэрбум төгрөгөөр 2.2 сая тун, хонины цэцэг өвчнөөс сэргийлэх вакцин дотоодоос 1.3 тэрбум төгрөгөөр 9.5 сая тун, 6 нэрийн халдварт өвчин болон архаг халдварт өвчин болох бруцеллөз өвчнөөс сэргийлэх вакциныг 2.5 тэрбум төгрөгөөр 11.3 сая тунг тус тус худалдан авах ажлыг зохион байгуулж, вакцины нөөцийг бүрдүүлэн 2024 оны арга хэмжээнд хэрэглэж байна.

**Малжуулах хөтөлбөрийн талаар:** Малжуулах арга хэмжээнд Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2024 оны төсвийн хуваарийн дагуу 21 аймаг, нийслэлийн 3 дүүргийн нийт 3419 өрхөд 27.0 тэрбум төгрөгийг зарцуулж, хонин толгойд шилжүүлснээр 132,614 толгой мал худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулахаар төлөвлөсөн.

Одоогийн байдлаар малжуулах арга хэмжээнд хамрагдахаар 21 аймаг, нийслэлийн 3 дүүргээс 4,957 өрх хүсэлт ирүүлснээс 3,363 өрхийн хүсэлтийг аймаг, сумын амьжиргааг дэмжих зөвлөл дэмжиж, 2,596 өрхийн хүсэлтийг Хөдөлмөр эрхлэлтийг байгууллагаас шийдвэрлэн 20.7 тэрбум төгрөгийн үнэлгээ бүхий малаар малжуулаад байна.

**Малын даатгалын талаар:** Малын индексжүүлсэн даатгалд 21 аймаг, нийслэлийн 3 дүүргийн хэмжээнд 21.4 мянган малчин 4.3 сая толгой малыг 3.7 тэрбум төгрөгөөр даатгалд хамруулсан байна.

2023-2024 оны өвөл, хаврын улиралд даатгалд хамрагдсан малчин өрхийн буцаан олголтыг Үндэсний статистикийн хорооноос гаргасан хагас жилийн мал, тэжээвэр амьтны тооллогын албан ёсны дүнд үндэслэн нөхөн төлбөрийн тооцоолол хийж 21 аймгийн 218 сум болон Улаанбаатар хотын 3 дүүргийн 22.0 мянган малчин өрхөд нийт 16.8 тэрбум төгрөгийн нөхөн төлбөр олгосон байна.



Хамгийн өндөр нөхөн төлбөрийг Сүхбаатар аймагт нийт 4.1 тэрбум төгрөгийг бүх даатгуулсан малчид болох 2,382 малчин өрх авч байна.



**Ургац хураалтын дүнгийн талаар:** Газар тариалангийн салбарын технологит ажлыг хугацаанд нь үр дүнтэй зохион байгуулах чиглэлээр холбогдох олон арга хэмжээг хэрэгжүүлж, нэгдсэн удирдлагаар ханган ажиллав.

Ургац хураалтын өмнө салбарын эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн эрдэмтэн, судлаачдаас бүрдсэн ажлын хэсгийг тариалангийн бүс нутагт ажиллуулж цаг уурын төлөв байдалтай холбогдуулан ургацыг хаягдалгүй хураах технологийн зөвлөмжийг боловсруулж тариаланчдад хүргэсэн ба ургац хураалтын ажлыг шуурхай зохион байгуулахад орон нутгийн удирдлагын зүгээс анхаарах, хэрэгжүүлэх асуудлуудын талаар Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын албан даалгавар гарган үүрэг чиглэл өгч ажиллалаа.

Ургац хураалтын дүнгээр 336.1 мянган га талбайгаас 430.0 мянган тонн үр тариа, үүнээс 386.4 мянган тонн улаанбуудай, 18.6 мянган га-гаас 250.8 мянган тонн төмс, 17.2 мянган га-гаас 267.3 мянган тонн хүнсний ногоо, 96.1 мянган га-гаас 246.9 мянган тонн тэжээлийн ургамал, 115.2 мянган га-гаас 53.3 мянган тонн тосны ургамал тус тус хураан аваад байна.

Энэ онд аж ахуйн нэгж, иргэд 288.1 мянган га-д чанар сайтай уринш бэлтгэсний 150.7 мянган га талбайг нь дэвшилтэт технологиор боловсруулсан. Хураасан ургацын хэмжээг өмнөх онтой харьцуулахад улаанбуудай 13.1 хувь, тосны ургамал 3.7 хувь буурсан бол төмс 37.0 хувь, хүнсний ногоо 20.0 хувиар тус тус нэмэгдсэн дүнтэй байна.

Улсын хэмжээнд үр тариа хадгалах 611.8 мянган тоннын багтаамжтай элеватор байгаагаас “Хөдөө аж ахуйн корпораци” ТӨХХК-д 182.0 мянган тонн, гурилын үйлдвэрүүдэд 304.8 мянган тонн, тариалангийн аж ахуй нэгжүүдэд 125.0 мянган тонн элеватор ашиглагдаж байна.

Энэ намрын ургац хураалтаас стратегийн нөөцөд “Хөдөө аж ахуйн корпораци” ТӨХХК 46.3 мянган тонн, гурилын үйлдвэрүүд 160.8 мянган тонныг тус тус худалдан авснаар 207.1 мянган тонн улаанбуудай гурилыг үйлдвэрлэлийн зориулалттай нийлүүлсэн.

Түүнчлэн спиртийн үйлдвэрт 15.6 мянган тонн, малын тэжээлд 56.0 мянган тонн улаанбуудай нийлүүлсэн бол “Хөдөө аж ахуйн корпораци” ТӨХХК үрийн шинэчлэл хийх зорилгоор 5.0 мянган тонн үрийн буудай, тариалан бүхий аж ахуйн нэгжүүд дараа оны тариалалтад зориулж 40.2 мянган тонн үрийн буудай нөөцөлсөн дүн мэдээтэй байна.



**Нэгдсэн дүнгийн талаар:** Хөдөө аж ахуйн салбарын өвөлжилт, хаваржилтын бэлтгэл хангасан байдлыг малчдын өвс, тэжээл бэлтгэл, аймаг, сумын өвс, тэжээлийн аюулгүйн нөөц бүрдүүлэлт, ус, хашааны хүрэлцээ хангамж, малчин өрхийн бэлтгэл зэрэг үндсэн үзүүлэлтээр дүгнэхэд улсын хэмжээнд 86.7 хувьтай бэлтгэл хангагдсан байна.

**Аймаг, сумын өвс, тэжээлийн аюулгүйн нөөц**

Д/Д	Аймгийн нэр	Төлөвлөгөө /Засгийн газрын 2024 оны 28 дугаар тогтоол/		Бэлтгэсэн /тн/		Биелэлт /хувь/		Өвс, тэжээлийн дундаж хувь
		Өвс	Тэжээл	Өвс	Тэжээл	Өвс	Тэжээл	
	<b>А</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>	<b>7</b>
1	Архангай	860	515	817.1	361.1	95.0	70.1	82.6
2	Баян-Өлгий	490	425	133.4	86.0	27.2	20.2	23.7
3	Баянхонгор	800	700	1058.7	323.5	132.3	46.2	89.3
4	Булган	740	520	911.5	373.5	123.2	71.8	97.5
5	Говь-Алтай	1100	590	940.9	421.1	85.5	71.4	78.5
6	Говьсүмбэр	175	85	145.0	200.0	82.9	235.3	159.1
7	Дархан-Уул	260	140	260.0	126	100.0	90.0	95.0
8	Дорноговь	660	500	1102.8	691.4	167.1	138.3	152.7
9	Дорнод	800	460	1640.7	333.0	205.1	72.4	138.7
10	Дундговь	800	510	656.1	273.6	82.0	53.6	67.8
11	Завхан	2070	770	119.5	312.3	5.8	40.6	23.2
12	Орхон	130	85	160.0	75.0	123.1	88.2	105.7
13	Өвөрхангай	1100	860	824.0	370.0	74.9	43.0	59.0
14	Өмнөговь	750	550	903	552.5	120.4	100.5	110.4
15	Сүхбаатар	930	450	776.0	443.7	83.4	98.6	91.0
16	Сэлэнгэ	950	710	941.4	560.0	99.1	78.9	89.0
17	Төв	1500	1400	1153.0	365.1	76.9	26.1	51.5
18	Увс	1100	620	874.5	499.9	79.5	80.6	80.1
19	Ховд	1000	560	706.0	918.5	70.6	164.0	117.3
20	Хөвсгөл	1300	1000	1040.4	324.5	80.0	32.5	56.2
21	Хэнтий	1000	760	799.5	227.5	80.0	29.9	54.9
22	Улаанбаатар	280	210	239.8	185.6	85.6	88.4	87.0
<b>Нийт дүн</b>		<b>18,795</b>	<b>12,420</b>	<b>16,203</b>	<b>8,024</b>	<b>86.2</b>	<b>64.6</b>	<b>75.41</b>

**ХОЁР. ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЛБАРЫН ӨВӨЛЖИЛТИЙН БЭЛТГЭЛ АЖЛЫН ТАЛААР**

**2.1. Салбарын 2024-2025 оны өвөлжилтийн бэлтгэл хангах ажлын талаар:**

Монгол Улсын Эрчим хүчний салбарын өвөлжилтийн бэлтгэл ажлыг төлөвлөсөн хугацаанд хийж дуусгах, ажлын явцад хяналт тавих, шаардлагатай тохиолдолд гарсан хүндрэлийг шуурхай зохицуулах, мэдээллээр хангах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг Эрчим хүчний сайдын 2024 оны А/81 дүгээр тушаалаар байгуулан хэрэгжилтэд хяналт тавин ажиллаж байна.

Дулааны цахилгаан станцуудын үндсэн тоноглол болох 65 зуух, 45 турбогенератороос 2024 оны 11 дүгээр сарын 12-ны өдрийн байдлаар ажилд 47 зуух, 34 турбогенератор, бэлтгэлд 10 зуух, 6 турбогенератор, засварт 8 зуух, 3 турбогенератор байгаа бөгөөд системийн горим ажиллагаа хэвийн байна.

2024-2025 оны өвөлжилтийн бэлтгэл хангахад нийт 44 үйлдвэр, компаниудын үндсэн болон туслах тоноглолын их засварт 860 нэр төрлийн ажил төлөвлөж 96 хувь, техник зохион байгуулалтын арга хэмжээ /ТЗБАХ/-ний 441 ажил төлөвлөж 93 хувь, хөрөнгө оруулалтаар 616 ажил төлөвлөж 92 хувь, салбарын хэмжээнд дунджаар 94 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 2 хувиар илүү гүйцэтгэлтэй байна.

2023-2024 оны өвлийн их ачааллын горим ажиллагаанд “Сонгино 80 МВт-ын хүчин чадалтай батарей хуримтлуур”-ыг 2023 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдөр, “Амгалан дулааны станцыг 116 МВт-ын хүчин чадалтай нэг зуух шинээр суурилуулах” төсөл, арга хэмжээг 2024 оны 03 дугаар сарын 29-ний өдөр тус тус ашиглалтад оруулсан бол 2024-2025 оны өвлийн их ачааллын горим ажиллагаанд “Чойбалсангийн дулааны цахилгаан станцыг 50 МВт-аар өргөтгөх” төслийг 2024 оны 10 дугаар сарын 04-ний өдөр улсын комисс ажиллаж, ашиглалтад оруулсан.

Цаашид Бөөрөлжүүтийн цахилгаан станцын 150 МВт-ын хүчин чадалтай эхний ээлжийн блокыг хуваарьт хугацаанд, Багануурын 50 МВт-ын хүчин чадалтай батарей хуримтлуурыг 2024 оны 12 дугаар сард, Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсаас 80 МВт хүртэлх чадлыг импортоор авах хуваарилах байгууламжийг 2025 оны 01 дүгээр сард тус тус ашиглалтад оруулахаар холбогдох зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч ажиллаж байна.

Өвлийн их ачааллын горим ажиллагаанд эх үүсвэрийн хүчин чадлын дутагдал үүссэн үед Төвийн бүсийн нэгдсэн сүлжээнд Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсаас 80 МВт хүртэлх чадлыг импортоор авах ажлын хүрээнд 220 кВ-ын хуваарилах байгууламжийн барилга угсралтын ажил гүйцэтгэх гэрээг “Оюутолгой” ХХК, “Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ” ТӨХК-тай 2024 оны 08 дугаар сарын 19-ний өдөр байгуулсан бөгөөд барилга угсралтын ажлыг 2025 оны 01 дүгээр сард дуусгаж, ашиглалтад оруулахаар холбогдох зохион байгуулалтын арга хэмжээг авч ажиллаж байна.

Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тодотголоор нийт 131 тэрбум төгрөгийн татаасыг шийдвэрлүүлсэн бөгөөд Эрчим хүчний сайдын 2024 оны 09 дүгээр сарын 23-ны өдрийн А/200 дугаар тушаалаар баталсан санхүүгийн дэмжлэгийг өвөлжилтийн бэлтгэл ажлын биелэлтийг бүрэн хангах, нүүрсний аюулгүйн нөөц бүрдүүлэх, импортын эрчим хүч худалдан авах, тарифын алдагдлыг бууруулах, бэлтгэн нийлүүлэгчид төлөх төлбөр, татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэл болон бусад хуримтлагдсан өр төлбөрийг үе шаттай барагдуулах, санхүү, эдийн засгийн үр ашгийг нэмэгдүүлэх үндсэн үйл ажиллагаанд зориулалтын дагуу зарцуулахаар шийдвэрлэв.



Ингэснээр өвөлжилтийн бэлтгэл хангах их засвар, техник зохион байгуулалтын арга хэмжээ, хөрөнгө оруулалтын гүйцэтгэлтэй холбоотой бэлтгэн нийлүүлэгчид үүссэн өр, төлбөрийг барагдуулахад 58.3 тэрбум төгрөг, нүүрсний аюулгүй нөөц бүрдүүлэх, эрчим хүчний компаниудаас нүүрсний уурхайд төлөх хугацаа хэтэрсэн өр төлбөр болон нүүрс олборлолтын бодит өртгөөс бага тогтоосон үнийн зөрүүгээс 9, 10 дугаар сард үүсэх алдагдлыг арилгахад нийт 32.0 тэрбум төгрөг, импортын эрчим хүчний тарифын зөрүүгээс үүсэх алдагдал, өр төлбөрийг барагдуулахад 16.5 тэрбум төгрөг, зарим компанийн үйл ажиллагаанд сөргөөр нөлөөлж буй нийгмийн даатгалын шимтгэл болон татварын өглөгийг барагдуулахад 3.9 тэрбум төгрөг, Эрчим хүчний салбарт 2025 оноос төсвөөс татаасгүй ажиллах зорилтыг хангах бэлтгэл ажлын хүрээнд “Баруун бүсийн эрчим хүчний систем” ТӨХК болон “Алтай Улиастайн эрчим хүчний систем” ТӨХК-иудын богино хугацаат өр, төлбөрийг барагдуулж, бүтэц зохион байгуулалтыг шинэчлэхтэй холбоотойгоор 4.5 тэрбум төгрөг, компани бүрийн үйл ажиллагааны онцлогоос хамаараад бусад тулгамдаж буй асуудлыг шийдвэрлэхэд 14.0 тэрбум төгрөг тус тус хуваарилав.

Дээрх тушаал, шийдвэрийн дагуу өвөлжилтийн бэлтгэл хангах, хэвийн үйл ажиллагааг хангахад дэмжлэг болгон 2024 оны 9 дүгээр сарын 30-ны байдлаар нийт 27 төрийн өмчит үйлдвэр, компаниудад 125.8 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг шилжүүлсэн.

## **2.2. Цахилгаан эрчим хүчний хэрэглээ, импорт, экспортын талаар:**

Эрчим хүчний салбарын үйлдвэр, компаниудын ерөнхий инженерүүдийн 2024 оны 09 дүгээр сарын 11-ний өдрийн зөвлөгөөнөөр 2024-2025 оны өвлийн их ачааллын горим ажиллагааг хэлэлцэн баталсан бөгөөд 2024 оны 09 дүгээр сарын 16-ны өдрөөс 2025 оны 05 дугаар сарын 15-ны өдрийг дуустал хугацаанд өвлийн горимыг мөрдөн ажиллана. 2024-2025 оны өвлийн оргил ачаалал урьдчилсан байдлаар өмнөх оны мөн үеийн гүйцэтгэлээс 12%-иар нэмэгдэж 1824 МВт хүрэх тооцоололтой байна.

Төвийн эрчим хүчний нэгдсэн системийн эх үүсвэрүүд бүрэн чадлаар ажиллах бөгөөд аль нэг тоноглолд гэмтэл, саатал гарсан тохиолдолд цахилгаан эрчим хүчээр хязгаарлах нөхцөл байдал үүснэ.

Эх үүсвэрийн хүчин чадлын дутагдал үүсэх үед хөнгөлөлт болон хязгаарлалтын хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, холбогдох зохион байгуулалтын арга хэмжээг авч ажиллаж байна. Хөнгөлөлтийн хөтөлбөрт нийт 365.5 МВт-ын ачаалал бүхий хэрэглэгчидтэй урьдчилсан тохиролцсоны дагуу 17-21 цагийн хооронд 100.3 МВт хүртэл ачааллыг бууруулахаар төлөвлөсөн.

Хязгаарлалтын хөтөлбөрийг Улаанбаатар хотод 11, орон нутагт 3, нийт 14 багцад хуваан хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн.

Улсын хэмжээнд 2024 оны эхний 10 сарын гүйцэтгэлээр 9,254.2 сая кВт.цаг цахилгаан эрчим хүч боловсруулж, 8,464.1 сая кВт.цаг цахилгаан эрчим хүчийг түгээсэн байна. Өмнөх оны гүйцэтгэлтэй харьцуулахад боловсруулалт 5.7% буюу 494.9 сая кВт.цагаар, түгээлт 6.0% буюу 476.8 сая кВт.цагаар тус тус өссөн байна.

Нийт хэрэглээний 75.6% буюу 6,988.5 сая кВт.цаг цахилгаан эрчим хүчийг дотоодын эх үүсвэрээс, 24.4% буюу 2,265.6 сая кВт.цаг цахилгаан эрчим хүчийг импортоор хангасан. Дотоодын эх үүсвэрийн боловсруулалтын 90.3% буюу 6,308.1 сая кВт.ц цахилгаан эрчим хүчийг дулааны цахилгаан станцаас, 6% буюу 422.6 сая

кВт.ц цахилгаан эрчим хүчийг салхин цахилгаан станцаас, 2.9% буюу 201.4 сая кВт.ц цахилгаан эрчим хүчийг нарны цахилгаан станцаас, 0.8% буюу 56.3 сая кВт.ц цахилгаан эрчим хүчийг усан цахилгаан станцаас тус тус хангасан байна.

Импортоор авсан цахилгаан эрчим хүчний 1,003.3 сая кВт.цаг буюу 44.3%-ийг Оросын Холбооны Улсаас, 1,262.3 сая кВт.цаг буюу 55.7%-ийг Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсаас тус тус импортолсон. Импортлосон цахилгаан эрчим хүчний хэмжээ өмнөх оны гүйцэтгэлтэй харьцуулахад 14.9% буюу 293.8 сая кВт.цагаар нэмэгдсэн.

## **ГУРАВ. ОРОН СУУЦ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ӨВӨЛЖИЛТИЙН БЭЛТГЭЛ АЖЛЫН ТАЛААР**

Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын сайдын 2024 оны 08 дугаар сарын 21-ний өдрийн 2024/02 дугаартай “Орон сууц, нийтийн аж ахуйн байгууллагуудын өвөлжилтийн бэлтгэл ажлыг эрчимжүүлэх тухай” албан даалгаврын хүрээнд мэдээ, тайлан ирүүлсэн 100 байгууллага “Салбарын 2024-2025 оны өвөлжилтийн бэлтгэл ажлыг 8 багц ажлын хүрээнд нийт 45163 ажилд 55.3 тэрбум төгрөг санхүүжүүлэхээр төлөвлөснөөс 2024 оны 11 дүгээр сарын 06-ны өдрийн байдлаар 44821 ажилд 42.3 тэрбум төгрөгийг зарцуулсан.

Салбарын өвөлжилтийн бэлтгэл 93%-ийн биелэлттэй байна. Салбарын өвөлжилтийн бэлтгэл 2024 оны 11 дүгээр сарын 06-ны өдрийн байдлаар 8 багц ажлын хүрээнд хийгдсэн ажлыг дараах хүснэгтэд харуулав. Үүнд:

### **Орон сууц, нийтийн аж ахуйн салбарын өвөлжилтийн бэлтгэл ажлын хүрээнд хийгдсэн ажил**

№	Ажлын нэр төрөл	Хэмжих нэгж	Орон нутаг	Нийслэл	Нийт
			Тоо хэмжээ		
1	Шинээр өргөтгөж, шинэчлэх шугам сүлжээ	у/м	28655	14334	<b>42989</b>
2	Засвар үйлчилгээ хийгдэх шугам сүлжээ	у/м	114068	28813	<b>142881</b>
3	Угаалга шахалт хийгдэх шугам сүлжээ	у/м	427061	570217	<b>997278</b>
4	Шинээр өргөтгөж, шинэчлэх барилга байгууламж	ш	49	8	<b>57</b>
5	Засвар үйлчилгээ хийгдэх барилга байгууламж	ш	153	4345	<b>4498</b>
6	Шинээр өргөтгөж, шинэчлэх тоног төхөөрөмж	ш	178	1266	<b>1444</b>
7	Засвар хийх тоног төхөөрөмж	ш	229	37920	<b>38149</b>
8	Нүүрс нөөцлөлт	тонн	79551,5	4611	<b>84162,5</b>



**Орон нутгийн орон сууц, нийтийн аж ахуйн байгууллагуудын гүйцэтгэсэн шугам сүлжээний ажлын биелэлт**

Д/д	Байгууллагын нэр	Төлөвлөсөн ажил	Биелэгдсэн ажил	Биелэлт					Бэлтгэл ажлын биелэлт (%)
				Шугам сүлжээ	Барилга байгууламж	Тоног төхөөрөмж	Нүүрсний хангалт	Бусад	
1	Архангай аймаг "Ар Ус Ундарга" ХХК	29	26	3	6	17	180	0	91
2	Архангай аймаг "Эрдэнэмандал хөгжлийн дэд бүтэц" ОНӨААТҮГ	4	4	3	0	1	76	0	82
3	Баян Өлгий аймаг "СУАТ" ХХК	13	12	3	3	6	297	0	93
4	Баянхонгор аймаг "Чандмань Баянхонгор" ХХК	22	13	8	1	2	2100	2	77
5	Булган аймаг. "Булган мээж" ХХК	21	20	8	6	6	0	0	99
6	Говь Алтай аймаг "Ундарга алтай" ОНӨҮГ	21	18	3	5	9	0	1	81
7	Говьсүмбэр аймаг "Ус-Ду" ОНӨҮГ	12	12	6	2	1	7100	3	98
8	Говьсүмбэр аймаг "Илчлэг шивээ" ОНӨААТҮГ	9	9	4	2	1	0	2	89
9	Дархан Уул аймаг "Дархан ус суваг" ХК	24	23	5	5	11	0	2	96
10	Дархан Уул аймаг "Дулаан шарын гол" ТӨХК	30	30	9	2	16	8984	3	97
11	Дархан-Уул аймаг "ЭМТ Наран" ОНӨААТҮГ	12	10	3	2	1	263	4	94
12	Дорнод аймаг "Дорнод НАА" ХХК	73	67	4	17	35	700	11	93
13	Дорноговь аймаг "Чандмань Илч" ХХК	18	17	5	1	2	6000	9	85
14	Дорноговь аймаг "Замын-Үүд Дулааны станц"	153	136	5	0	1	7300	130	95
15	Дундговь аймаг "ДундговьУс" ОНӨААТҮГ	9	9	8	1	0	1000	0	80
16	Завхан аймаг "Амь Ус Трейд" ХХК	29	27	5	8	14	0	0	91
17	Завхан Тосонцэнгэл сум "Тосон Очирт хайрхан" ОНӨААТҮГ	38	37	7	9	8	1100	13	100
18	Орхон аймаг "Эрдэнэт УДТС" ОНӨХК	50	49	6	10	22	0	11	87
19	Өвөрхангай аймаг "Онги ус суваг" ОНӨҮГ	36	31	9	4	18	0	0	90
20	Өвөрхангай аймаг "Хархорин ус суваг" ОНӨХК	11	10	3	1	1	5000	5	80
21	Өмнөговь аймгийн "Гүнийн Ус" ХХК	20	17	5	7	5	0	0	82

22	Өмнөговь аймгийн "Цог өрнөх" ОНӨААТҮГ	10	10	2	3	5	0	0	80
23	Өмнөговь аймгийн "Хандизель" ОНӨААТҮГ	15	13	6	1	6	0	0	83
24	Өмнөговь аймгийн "Шугшаа уул" ОНӨААТҮГ	63	63	0	0	0	550	63	100
25	Сүхбаатар аймаг "Дөрвөлж" ХХК	88	77	5	8	58	0	6	86
26	Сэлэнгэ аймаг "Цэнгэг Ус" ХХК	266	97	0	9	38	5	50	80
27	Сэлэнгэ аймаг Зүүн хараа тосгон "Цант Орхон" ХХК	40	40	3	10	27	5	0	100
28	Сэлэнгэ аймаг Сайхан сум "Гавшгай ус" ОНӨААТҮГ	61	52	5	19	18	1100	10	90
29	Сэлэнгэ аймаг "Мандал энерго" ОНӨААТҮГ	7	7	3	4	0	1040	0	100
30	Төв аймаг "Төв Чандмань ДЭХГ" ОНӨААТҮГ	84	79	1	14	16	35983	48	94
31	Увс аймаг "Чандмань Увс" ХХК	34	34	4	14	13	1	3	95
32	Ховд аймаг "Шим ус" ОНӨААТҮГ	63	63	4	5	15	0	28	92
33	Хөвсгөл аймаг "Хөвсгөл ус суваг" ХХК	50	31	2	8	18	767.5	3	81
34	Хэнтий аймаг "Хэнтий ус" ХХК	43	40	4	15	21	0	0	81
	<b>Нийт</b>	<b>1458</b>	<b>1183</b>	<b>151</b>	<b>202</b>	<b>412</b>	<b>79551.5</b>	<b>407</b>	<b>90</b>

Орон нутгийн орон сууц, нийтийн аж ахуйн 34 байгууллага өвөлжилтийн бэлтгэл ажилд 26.4 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтээр 1458 нэр төрлийн ажил гүйцэтгэхээр төлөвлөснөөс 2024 оны 11 дүгээр сарын 06-ны өдрийн байдлаар 19.6 тэрбум төгрөг зарцуулан 1183 нэр төрлийн ажил бүрэн гүйцэтгэсэн.

Орон нутгийн хэмжээнд өвөлжилтийн бэлтгэл ажлын төлөвлөгөөний биелэлт 90%-тай байна.

**Улаанбаатар хотын орон сууц, нийтийн аж ахуйн байгууллагуудын гүйцэтгэсэн шугам сүлжээний ажлын биелэлт**

д/д	Байгууллагын нэр	Төлөвлөсөн ажил	Биелэгдсэн ажил	Үүнээс					Бэлтгэл ажлын биелэлт (%)
				Шугам сүлжээ /ш/	Барилга байгууламж /ш/	Тоног төхөөрөмж /ш/	Нүүрсний татан авалт /тн/	Бусад ажил /ш/	
1	"УСУГ" ОНӨААТҮГ	155	126	5	40	71	0	10	84
2	"ОСНААУГ"	41817	41817	6	4002	37796	0	5	100
3	"Багануур ус" ААТҮГ	43	41	9	11	21	0	0	97
4	"Чандмань Налайх" ОНӨААТҮГ	140	140	6	9	121	4611	0	90
5	"Стандарт хийт" ХХК	4	4	3	1	0	0	16	100
6	"Ханжаргалант өргөө" ХХК	12	12	2	5	5	0	55	94
7	"Пюр хаус" ХХК	16	16	4		12	0	42	100
8	"Гангар орд" ХХК	53	53	1	6	46	0	0	100



9	"Жинст өргөө" ХХК	8	8	5	1	2	0	0	100
10	"Богд асар инженеринг" ХХК	11	11	5	2	4	0	0	100
11	"Опен хаус ӨНӨ" ХХК	43	43	5	10	28	0	0	100
12	"Баянмонгол" ХХК	6	6	4	2	0	0	0	100
13	"Таван өндөр" ХХК	36	36	2	6	26	0	0	100
14	"Туул арвижих өргөө" ХХК	10	10	0	0	10	0	0	100
15	"Аж богд инженеринг" ХХК	10	10	2	0	8	0	0	100
16	"Монватер" ХХК	17	17	4	0	13	0	0	100
17	"Хүрээ хаус" ХХК	32	32	5	4	23	0	0	100
18	"Ганбиж" ХХК	31	31	4	1	26	0	0	100
19	"Бьюлдинг мэйнтэнэнс сервисэс" ХХК	14	14	4	2	8	0	0	100
20	Эс жи ливинг" ХХК	8	8	4	0	4	0	0	100
21	"Хаусинг холд" ХХК	67	67	6	10	51	0	0	100
22	"Хүрд" ХК	10	10	5	2	3	0	0	100
23	"Монтс" ХХК	15	15	5	7	3	0	0	100
24	"ЖИ ЭЙ БИ ӨУ ТИ" ХХК	51	51	3	7	41	0	0	100
25	"Смарт план" ХХК	108	108	1	7	100	0	0	100
26	"Зүмбэр орд өргөө" ХХК	22	22	4	6	12	0	0	100
27	"Лхатоном сервис" ХХК	13	13	2	2	9	0	0	100
28	"Тэлмүүн орд" ХХК	15	15	3	9	3	0	0	100
29	"Баатар дулаан хан" ХХК	39	39	3	8	28	0	0	100
30	"Цэнгэлдэх ОСНААК"	12	12	2	2	8	0	0	100
31	"Дунд мандал" ХХК	25	25	2	2	21	0	0	100
32	"Адтай ноён" ХХК	37	37	1	0	36	0	0	81
33	"Арга мэргэн" ХХК	10	9	3	1	6	0	0	100
34	"Бадамлах нар" ХХК	47	47	4	0	23	0	20	100
35	"Батбаян-Дулаан" ХХК	37	37	6	0	31	0	0	100
36	"Баянгазрын хишиг" ХХК	5	5	3	0	2	0	0	100
37	"Булнай ар" ХХК	4	4	3	0	1	0	0	100
38	"Голдкомпас" ХХК	31	30	5	20	5	0		88
39	"Гурван оргил таун" ХХК	23	23		15	5	0	0	73
40	"Грийн проперти" ХХК	8	8	2	0	6	0	0	100
41	"Грийтлак" ХХК	7	5	3	0	2	0	0	80
42	"Дай цэцэн" ХХК	79	79	7	0	72	0	0	74
43	"Ди ди прогресс" ХХК	14	12	3	0	4	0	5	85
44	"КСИМС" ХХК	24	24	6	2	16	0	0	100
45	"Комфорт Монгол Нэтворк" ХХК	22	20	3	0	17	0	0	92
46	"Маршал комфорт" ХХК	5	5	2	0	3	0	0	100
47	"Монхаус сервис" ХХК	10	4	2	0	7	0	0	95
48	"Морьтүнгэ" ХХК	11	11	4	0	7	0	0	100
49	"Өөдөө байгаль" ХХК	3	3	1	0	2	0	0	100
50	"Сод Эгшиг" ХХК	24	19	5	12	2	0	0	88
51	"Тохилог шинэ ертөнц" ХХК	63	63	5	0	58	0	0	94
52	"Тэргүүн чансаа" ХХК	88	84	5	0	79	0	0	97
53	"Тэргэл мөнх" ХХК	12	12	7	0	5	0	0	85
54	"Трю эл менежмент" ХХК	27	15	3	8	4	0	0	75

55	"Хайспийд" ХХК	66	66	4	1	59	0	2	94
56	"Хүннү хотхон" ХХК	11	11	1	0	1	0	9	100
57	"Эрчим скай стар" ХХК	4	4	3	0	1	0	0	100
58	"Эрин барилга" ХХК	46	46	6	0	40	0	0	100
59	"Чандмань хүрд" ХХК	25	25	2	0	9	0	14	100
60	"Биг Кастель" ХХК	9	8	4	0	4	0	0	77
61	"Ган инженеринг" ХХК	31	31	6	0	25	0	0	87
62	"Байз майнд солюшн" ХХК	48	48	9	3	8	0	28	100
63	"Оч гялс өргөө" ХХК	9	9	2	0	7	0	0	100
64	"Тунгалаг Буянт туул" ХХК	4	4	4	0	0	0	0	100
65	"Баганат харш" ХХК	13	13	7	1	5	0	0	100
66	"Эрч хишиг" ХХК	5	5	3	0	2	0	0	100
	<b>Нийт</b>	<b>43705</b>	<b>43638</b>	<b>250</b>	<b>4227</b>	<b>39057</b>	<b>4611</b>	<b>206</b>	<b>96</b>

Улаанбаатар хотын орон сууц, нийтийн аж ахуйн 66 байгууллага байгаагаас орон нутгийн өмчит 4, хувийн орон сууцны ашиглалтын 62 байгууллага үйл ажиллагаа явуулж байна. Мэдээ ирүүлсэн 66 аж ахуйн нэгж өвөлжилтийн бэлтгэл ажилд 28.9 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтээр 43705 нэр төрлийн ажил гүйцэтгэхээр төлөвлөснөөс 2024 оны 11 дүгээр сарын 06-ны өдрийн байдлаар 22.7 тэрбум төгрөг зарцуулан 43638 нэр төрлийн ажил гүйцэтгэсэн. Улаанбаатар хотын хэмжээнд өвөлжилтийн бэлтгэл ажлын төлөвлөгөөний биелэлт 96%-тай байна.

---oOo---